

Förslag till rådets förordning om genomförandet av konkurrensreglerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget och om ändring av förordningarna (EEG) nr 1017/68, (EEG) nr 2988/74, (EEG) nr 4056/86 och (EEG) nr 3975/87 ("Förordning om tillämpning av artiklarna 81 och 82 i fördraget")

(2000/C 365 E/28)

(Text av betydelse för EES)

KOM(2000) 582 slutlig — 2000/0243(CNS)

(Framlagt av kommissionen den 28 september 2000)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 83 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande, och

av följande skäl:

- (1) För att upprätta ett system som säkerställer att konkurrensen inom den gemensamma marknaden inte snedvrids krävs att förutsättningar skapas för en effektiv och enhetlig tillämpning av artiklarna 81 och 82 inom gemenskapen. Genom rådets förordning nr 17 av den 6 februari 1962, första förordningen om tillämpning av fördragets artiklar 85 och 86 ⁽¹⁾, har det varit möjligt att utveckla en gemenskapspolitik på konkurrensområdet som har bidragit till att sprida en konkurrenskultur inom gemenskapen. Mot bakgrund av de erfarenheter som gjorts är det emellertid i dag nödvändigt att ersätta denna förordning, och föreskriva bestämmelser som är anpassade till de utmaningar som marknadsintegreringen och den framtida utvidgningen av gemenskapen medför.
- (2) Man bör särskilt se över hur bestämmelserna om undantag från förbudet mot konkurrensbegränsande avtal i artikel 81.3 fungerar. Därvid krävs att man enligt artikel 83.2 b tar hänsyn till behovet av att dels säkerställa en effektiv övervakning, dels så långt möjligt förenkla den administrativa kontrollen.
- (3) Den centraliserade ordning som inrättades genom förordning nr 17 kan inte längre säkerställa balansen mellan dessa båda mål. Den bromsar de nationella domstolarnas och konkurrensmyndigheternas tillämpning av gemenskapens konkurrensregler och det anmälningssystem den fö-

reskriver hindrar kommissionen från att koncentrera sig på att bekämpa de allvarligaste överträdelsena. Dessutom medför den stora kostnader för företagen.

- (4) Ordningen bör därför ersättas med ett system med direkt tillämplighet av undantagsregeln, där medlemsstaternas konkurrensmyndigheter och domstolar har behörighet att inte bara tillämpa artikel 81.1 och artikel 82, som enligt rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol är direkt tillämpliga, utan även artikel 81.3.
- (5) Det bör i detta sammanhang påpekas att, i enlighet med den rättspraxis som utvecklats i samband med förordning nr 17, bevisbördan för att villkoren i artikel 81.3 är uppfyllda påvilar den part som åberopar denna bestämmelse. Denne har normalt de bästa förutsättningarna att visa att villkoren i denna bestämmelse är uppfyllda.
- (6) För att säkerställa en effektiv tillämpning av gemenskapens konkurrensregler bör de nationella konkurrensmyndigheterna göras mera delaktiga. De bör därför ha behörighet att tillämpa gemenskapsrätten.
- (7) De nationella domstolarna fyller en viktig funktion vid tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler. De skyddar enskildas rättigheter enligt gemenskapsrätten genom att avgöra tvister mellan enskilda, bland annat genom att utdöma skadestånd till dem som utsatts för överträdelse. De nationella domstolarna kompletterar i detta hänseende medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Det är därför nödvändigt att ge dem möjlighet att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget fullt ut.
- (8) För att garantera att samma konkurrensregler tillämpas på alla ekonomiska aktörer inom gemenskapen är det nödvändigt att, med stöd av artikel 83.2 e, reglera förhållandet mellan å ena sidan artiklarna 81 och 82 och å andra sidan den nationella konkurrensrätten genom att fastställa att nationell lagstiftning inte är tillämplig på sådana avtal, beslut och samordnade förfaranden som avses i de artiklarna.

⁽¹⁾ EGT 13, 21.2.1962, s. 204/62. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1216/1999 (EGT L 148, 15.6.1999, s. 5).

- (9) I det nya systemet kommer tillämpningen av reglerna att decentraliseras, men för att gemenskapsrätten skall förbli enhetlig krävs att reglerna även i fortsättningen fastställs centralt. Kommissionen bör därför få en allmän behörighet att anta gruppundantagsförordningar så att den kan anpassa och förtydliga den rättsliga ramen. Denna behörighet bör utövas i nära samarbete med medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Den påverkar inte de regler i rådets förordningar (EEG) nr 1017/68⁽¹⁾, (EEG) nr 4056/86⁽²⁾ och (EEG) 3975/87⁽³⁾ inom transportsektorn som skall fortsätta att gälla.
- (10) När systemet med anmälningar avskaffas, kan det för att öka öppenheten visa sig lämpligt att införa en registreringsskyldighet för vissa typer av avtal. För detta ändamål bör kommissionen ges behörighet att införa en skyldighet att registrera vissa typer av avtal. Om ett sådant system med registrering införs får det inte ge någon rätt till ett beslut om det registrerade avtalets förenlighet med fördraget och det får inte hindra ett effektivt ingripande mot överträdelser.
- (11) För att övervaka tillämpningen av fördragets bestämmelser bör kommissionen kunna rikta beslut om att överträdelser av artiklarna 81 och 82 skall upphöra till företag och företagssammanslutningar. Om det finns ett berättigat intresse måste den även kunna fatta beslut genom vilka överträdelser konstateras när dessa överträdelser har upphört, även om den inte ålägger böter. Den behörighet att fatta beslut med förordnande om interimistiska åtgärder som domstolen har tillerkänt kommissionen bör vidare anges uttryckligen i förordningen.
- (12) Om företag i samband med ett förfarande som syftar till ett förbud lämnar sådana åtaganden till kommissionen att dess invändningar undanröjs, bör kommissionen genom beslut kunna göra dessa åtaganden bindande för företagen, så att de kan åberopas av tredje man vid nationella domstolar och så att böter eller viten kan åläggas om åtagandena inte iaktas, utan att kommissionen i beslutet tar ställning i fråga om tillämpningen av artikel 81 eller artikel 82.
- (13) Det kan även vara lämpligt att kommissionen i exceptionella fall, när gemenskapsintresset kräver det, fattar ett beslut av förklarande natur, i vilket den konstaterar att förbudet i artikel 81 eller artikel 82 inte är tillämpligt. Syftet med ett sådant beslut är att klargöra rättsläget och säkerställa en enhetlig rättstillämpning inom gemenskapen.
- (14) För att kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter tillsammans skall utgöra ett nätverk av offentliga myndigheter som tillämpar gemenskapens konkurrensregler i nära samarbete, är det nödvändigt att skapa mekanismer för information och samråd och att ge medlemmarna i nätverket möjligheter att utbyta information, även konfidentiell, samtidigt som det bör föreskrivas bestämmelser som skyddar företagets intressen på ett tillfredsställande sätt.
- (15) Både för att garantera en enhetlig tillämpning av konkurrensreglerna och för att säkerställa att nätverket fungerar optimalt, är det oundgängligt att bibehålla regeln om att medlemsstaternas konkurrensmyndigheter automatiskt frantas sin behörighet när kommissionen inleder ett förfarande.
- (16) För att säkerställa att ärendena fördelas på bästa sätt inom nätverket, bör det införas en generell regel som ger en konkurrensmyndighet möjlighet att skjuta upp eller avsluta ett ärende på grund av att en annan myndighet behandlar eller har behandlat samma ärende. Målet är att varje ärende skall behandlas vid endast en myndighet. Denna bestämmelse får inte hindra kommissionens i rättspraxis erkända möjlighet att avvisa ett klagomål för att det saknas gemenskapsintresse, även när ingen annan konkurrensmyndighet har tillkännagett sin avsikt att behandla ärendet.
- (17) Den rådgivande kommitté för kartell- och monopolfrågor som inrättades genom förordning nr 17 har visat sig fungera mycket tillfredsställande. Det går utmärkt att infoga kommittén i det nya systemet med decentraliserad tillämpning. Man bör lägga bestämmelserna i förordning nr 17 till grund och samtidigt organisera kommitténs arbete mera effektivt. Det är lämpligt att ge kommittén möjlighet att avge sitt yttrande genom skriftligt förfarande. Rådgivande kommittén bör vidare kunna fungera som ett forum där ärenden som handläggs vid medlemsstaternas konkurrensmyndigheter kan diskuteras, vilket kan bidra till att bibehålla en enhetlig tillämpning av gemenskapens konkurrensregler.

(1) EGT L 175, 23.7.1968, s. 1. Förordningen senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

(2) EGT L 378, 31.12.1986, s. 4. Förordningen senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

(3) EGT L 374, 31.12.1987, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 2410/92 (EGT L 240, 24.8.1992, s. 18).

- (18) En enhetlig tillämpning av konkurrensreglerna kräver också att det inrättas metoder för samarbete mellan medlemsstaternas domstolar och kommissionen. Det bör särskilt vara möjligt för de nationella domstolarna att vända sig till kommissionen för att få information eller synpunkter i fråga om tillämpningen av gemenskapens konkurrensrätt. Det är å andra sidan nödvändigt att ge kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter möjlighet att lämna skriftliga eller muntliga yttranden till domstolarna när artiklarna 81 eller 82 tillämpas. Det bör i detta sammanhang säkerställas att kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter kan få tillgång till tillräcklig information om nationella domstolsförfaranden.
- (19) För att garantera respekten för principerna om rättssäkerhet och enhetlig tillämpning av gemenskapens konkurrensregler måste man i ett system med parallell behörighet undvika konflikter mellan beslut. När kommissionen har fattat ett beslut måste konkurrensmyndigheterna och domstolarna i medlemsstaterna således sträva efter att undvika att fatta ett motstridigt beslut. Det bör erinras om att domstolarna har möjlighet att begära att EG-domstolen meddelar ett förhandsavgörande.
- (20) Kommissionen bör inom hela gemenskapen ha befogenhet att begära de upplysningar och genomföra de inspektioner som behövs för att avslöja sådana avtal, beslut och samordnade förfaranden som är förbjudna enligt artikel 81 och sådant missbruk av en dominerande ställning som är förbjudet enligt artikel 82. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter bör aktivt medverka när kommissionen utövar denna befogenhet.
- (21) Det blir allt svårare att upptäcka överträdelser av konkurrensreglerna, och för att effektivt skydda konkurrensen är det därför nödvändigt att komplettera kommissionens undersökningsbefogenheter. Kommissionen bör särskilt få befogenhet att höra alla personer som kan antas ge den användbara upplysningar och att föra protokoll över deras uttalanden. Vid en inspektion bör vidare kommissionens bemyndigade tjänstemän ha befogenhet att besluta om försegling och begära alla upplysningar som har samband med föremålet för och syftet med inspektionen.
- (22) Det är för att respektera EG-domstolens rättspraxis nödvändigt att precisera gränserna för den prövning en nationell domstol kan utföra när den har att ingripa enligt nationell rätt för att tillåta att handräckning används när ett företag motsätter sig en inspektion som kommissionen har beslutat om.
- (23) Erfarenheten har också visat att affärshandlingar ofta förvaras hemma hos företagens ledare och medarbetare. För att inspektionerna skall förbli effektiva bör därför kommissionens bemyndigade tjänstemän få tillträde till alla lokaler där affärshandlingar kan antas förvaras, även privata bostäder. Utövandet av denna sistnämnda befogenhet bör dock vara underordnat ett domstolsbeslut.
- (24) För att ge medlemsstaternas konkurrensmyndigheter ökade möjligheter att tillämpa artiklarna 81 och 82 effektivt, bör de kunna bistå varandra med utredningsåtgärder.
- (25) För att säkerställa att artiklarna 81 och 82 iakttas och att de skyldigheter som genom denna förordning åläggs företag och företagssammanslutningar uppfylls, skall böter och viten kunna åläggas. För detta ändamål bör det föreskrivas lämpliga bötesbelopp även för överträdelser av förfarandereglerna.
- (26) Reglerna om preskriptionstider i fråga om åläggande av böter och viten har införts genom rådets förordning (EEG) nr 2988/74 ⁽¹⁾, som även behandlar påföljder på transportområdet. I ett system med parallell behörighet är det nödvändigt att till de åtgärder som kan avbryta preskriptionstiderna lägga självständiga förfarandeåtgärder som vidtas av en konkurrensmyndighet i en medlemsstat. För att klargöra den rättsliga ramen är det därför lämpligt att ändra förordning (EEG) nr 2988/74 så att den inte är tillämplig inom det område som täcks av denna förordning och att införa preskriptionsregler i denna förordning.
- (27) De berörda företagen bör medges rätt att yttra sig inför kommissionen, tredje man vars intressen kan beröras av ett beslut bör ges tillfälle att i förväg framföra sina synpunkter och det bör tillses att fattade beslut ges vidsträckt publicitet. Samtidigt som de berörda företagens rätt till försvar och särskilt rätten till tillgång till handlingar säkerställs, är det oundgängligt att skydda affärshemligheter. Vidare bör det säkerställas att information som utbyts inom nätverket förblir konfidentiell.
- (28) Eftersom alla beslut som fattas av kommissionen med stöd av denna förordning är underkastade EG-domstolens prövning enligt de villkor som anges i fördraget, bör i enlighet med artikel 229 i fördraget domstolen ges obegränsad behörighet i fråga om kommissionens beslut att ålägga böter eller viten.

(¹) EGT L 319, 29.11.1974, s. 1.

(29) Principerna i artiklarna 81 och 82 i fördraget, såsom de genomförts genom förordning nr 17, ger gemenskapsinstitutionerna en central plats som bör behållas, samtidigt som medlemsstaterna görs mera delaktiga i genomförandet av gemenskapens konkurrensregler. I enlighet med principerna om subsidiaritet och proportionalitet i artikel 5 i fördraget inskränker sig denna förordning till det minimum som krävs för att dess mål skall kunna uppnås, nämligen en effektiv tillämpning av gemenskapens konkurrensregler, och går inte utöver vad som är nödvändigt för det ändamålet.

(30) Eftersom rättspraxis har klargjort att konkurrensreglerna är tillämpliga inom transportsektorn, bör denna sektor omfattas av förfaranderegler i denna förordning. Följaktligen bör förordningarna (EEG) nr 1017/68, (EEG) nr 4056/86 och (EEG) nr 3975/87 ändras, så att de särskilda förfaranderegler i dessa förordningar upphävs.

(31) På grund av att en ny ordning införs genom denna förordning bör följande förordningar upphävas: Rådets förordning nr 141 av den 26 november 1962 om undantag från tillämpning av rådets förordning nr 17 för transportområdet⁽¹⁾, rådets förordning nr 19/65/EEG av den 2 mars 1965 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal och samordnade förfaranden⁽²⁾, rådets förordning (EEG) nr 2821/71 av den 20 december 1971 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden⁽³⁾, rådets förordning (EEG) nr 3976/87 av den 14 december 1987 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden inom lufttransportsektorn⁽⁴⁾, rådets förordning (EEG) nr 1534/91 av den 31 maj 1991 om tillämpning av fördragets artikel 85.3 på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden inom försäkringssektorn⁽⁵⁾ och rådets förordning (EEG) nr 479/92 av den 25 februari 1992 om tillämpning av artikel 85.3 i fördraget på vissa grupper av avtal, beslut och samordnade förfaranden mellan linjerederier (konsortier)⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ EGT 124, 28.11.1962, s. 2751/62. Förordningen senast ändrad genom förordning nr 1002/67/EEG (EGT L 306, 16.12.1967, s. 1).

⁽²⁾ EGT 36, 6.3.1965, s. 533/65. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 1215/1999 (EGT L 148, 15.6.1999, s. 1).

⁽³⁾ EGT L 285, 29.12.1971, s. 46. Förordningen senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

⁽⁴⁾ EGT L 374, 31.12.1987, s. 9. Förordningen senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

⁽⁵⁾ EGT L 143, 7.6.1991, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 55, 29.2.1992, s. 3. Förordningen senast ändrad genom Anslutningsakten för Österrike, Finland och Sverige.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

GRUNDLÄGGANDE BESTÄMMELSER

Artikel 1

Direkt tillämplighet

Sådana avtal, beslut och samordnade förfaranden som avses i artikel 81.1 i fördraget och som inte uppfyller villkoren i artikel 81.3 samt sådant missbruk av en dominerande ställning som avses i artikel 82 i fördraget är förbjudna utan att det krävs föregående beslut om detta.

Artikel 2

Bevisbörd

Vid alla nationella förfaranden eller gemenskapsförfaranden för tillämpning av artiklarna 81 och 82 i fördraget, påvilas bevisbördan för att artikel 81.1 eller artikel 82 har överträtts den som påstår det. Däremot påvilas bevisbördan för att villkoren i artikel 81.3 är uppfyllda den som åberopar bestämmelserna i den artikeln.

Artikel 3

Förhållandet mellan artiklarna 81 och 82 och nationell konkurrensrätt

Om ett sådant avtal, beslut eller samordnat förfarande som avses i artikel 81.1 i fördraget eller ett sådant missbruk av en dominerande ställning som avses i artikel 82 kan påverka handeln mellan medlemsstater, gäller gemenskapens konkurrensrätt och inte nationell konkurrensrätt.

KAPITEL II

BEHÖRIGHET

Artikel 4

Kommissionens behörighet

1. Vid tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget har kommissionen de befogenheter som anges i denna förordning.

2. Kommissionen får genom förordning ange vilka typer av avtal, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden enligt artikel 81.1 i fördraget som företagen skall vara skyldiga att låta registrera. I så fall skall kommissionen även ange förfarandena för en sådan registrering och vilka påföljder som är tillämpliga om skyldigheten inte iakttas. En registrering av ett avtal, ett beslut av företagssammanslutningar eller ett

samordnat förfarande kan inte ge de berörda företagen eller företagssammanslutningarna några rättigheter och hindrar inte tillämpningen av denna förordning.

Artikel 5

Medlemsstaternas konkurrensmyndigheters behörighet

Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter är behöriga att i enskilda ärenden tillämpa förbudet i artikel 81.1 i fördraget, om villkoren i artikel 81.3 inte är uppfyllda, och förbudet i artikel 82. De får för detta ändamål på eget initiativ eller till följd av ett klagomål fatta beslut om att en överträdelse skall upphöra, förordna om interimistiska åtgärder, godta åtaganden eller ålägga böter, viten eller andra påföljder som föreskrivs i den nationella lagstiftningen. Om de på grundval av de upplysningar de förfogar över finner att villkoren för ett förbud inte är uppfyllda, får de även besluta att det inte finns anledning att ingripa.

Artikel 6

Nationella domstolars behörighet

Nationella domstolar inför vilka förbudet i artikel 81.1 i fördraget åberopas är behöriga att även tillämpa artikel 81.3.

KAPITEL III

KOMMISSIONENS BESLUT

Artikel 7

Konstaterande och upphörande av överträdelser

1. Om kommissionen till följd av ett klagomål eller på eget initiativ konstaterar en överträdelse av bestämmelserna i artiklarna 81 eller 82 i fördraget, får den genom beslut ålägga de berörda företagen eller företagssammanslutningarna att upphöra med överträdelsen. Kommissionen får för detta ändamål ålägga dem alla nödvändiga skyldigheter, inbegripet korrigerande åtgärder av strukturell natur. När kommissionen har ett berättigat intresse av det får den även konstatera att en överträdelse tidigare förelegat, som nu har upphört.

2. Medlemsstaterna samt fysiska och juridiska personer som åberopar ett berättigat intresse i saken har rätt att ge in klagomål enligt punkt 1.

Artikel 8

Interimistiska åtgärder

1. I fall som är brådskande på grund av en risk för allvarlig och irreparabel skada på konkurrensen, får kommissionen på eget initiativ och på grundval av ett omedelbart konstaterande av en överträdelse genom beslut förordna om interimistiska åtgärder.

(2) Ett beslut enligt punkt 1 skall gälla för en period av högst ett år, som kan förlängas.

Artikel 9

Åtaganden

1. När kommissionen avser att fatta ett beslut om att en överträdelse skall upphöra och de berörda företagen lämnar sådana åtaganden att kommissionens invändningar undanröjs, får kommissionen genom beslut göra dessa åtaganden bindande för företagen. Ett sådant beslut skall fattas för en bestämd period.

2. Utan att det påverkar frågan om det föreligger eller har förelegat en överträdelse av bestämmelserna i artiklarna 81 eller 82 i fördraget, innebär ett sådant beslut att förfarandet avslutas.

3. Kommissionen får ta upp förfarandet på nytt

a) om de sakförhållanden som låg till grund för beslutet ändras i något avseende,

b) om de berörda företagen åsidosätter sina åtaganden, eller

c) om beslutet grundar sig på ofullständiga, oriktiga eller vilseledande uppgifter.

Artikel 10

Konstaterande av icke-tillämplighet

Av hänsyn till det allmänna gemenskapsintresset får kommissionen på eget initiativ och på grundval av de uppgifter den har kännedom om, genom beslut konstatera att artikel 81 i fördraget, inte är tillämplig på ett avtal, ett beslut av en företagssammanslutning eller ett samordnat förfarande, antingen för att villkoren i artikel 81.1 inte är uppfyllda eller för att villkoren i artikel 81.3 är uppfyllda.

Kommissionen får även göra ett sådant konstaterande avseende artikel 82 i fördraget.

KAPITEL IV

SAMARBETE MED NATIONELLA MYNDIGHETER OCH DOMSTOLAR

Artikel 11

Samarbete mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter

1. Kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter skall tillämpa gemenskapens konkurrensregler i nära samarbete.

2. Kommissionen skall utan dröjsmål till medlemsstaternas konkurrensmyndigheter översända kopior av de viktigaste handlingar som den har inhämtat i syfte att tillämpa artiklarna 7, 8, 9, och 10.

3. När ett ärende om tillämpning av artiklarna 81 eller 82 i fördraget anhängiggörs vid medlemsstaternas konkurrensmyndigheter eller när dessa tillämpar de nämnda artiklarna på eget initiativ, skall de när förfarandet inleds underrätta kommissionen om detta.

4. När medlemsstaternas konkurrensmyndigheter avser att fatta ett beslut enligt artiklarna 81 och 82 i fördraget med åläggande att en överträdelse skall upphöra, om att åtaganden godtas eller om återkallelse av ett undantag enligt en gruppundantagsförordning, skall de först rådgöra med kommissionen. De skall för detta ändamål senast en månad innan beslutet skall fattas till kommissionen översända en redogörelse för ärendet och kopior av de viktigaste handlingar som upprättats i samband med förfarandet. På begäran av kommissionen skall de översända kopior av alla andra handlingar i akten.

5. Medlemsstaternas konkurrensmyndigheter kan rådgöra med kommissionen i alla andra fall av tillämpning av gemenskapsrätten.

6. Om kommissionen inleder ett förfarande i syfte att fatta ett beslut enligt denna förordning, förlorar medlemsstaternas konkurrensmyndigheter sin behörighet att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget.

Artikel 12

Informationsutbyte

1. Oberoende av om nationella bestämmelser föreskriver annat, får kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter till varandra översända alla upplysningar om faktiska eller rättsliga omständigheter, även konfidentiella upplysningar, och använda dem som bevismedel.

2. De upplysningar som översänts enligt punkt 1 får endast användas för tillämpningen av gemenskapens konkurrensrätt. Endast påföljder av ekonomisk natur får åläggas på grundval av de översända upplysningarna.

Artikel 13

Avbrytande eller avslutande av förfarandet

1. När ett klagomål har anhängiggjorts vid konkurrensmyndigheter i flera medlemsstater eller när konkurrensmyndigheter i flera medlemsstater har inlett ett förfarande på eget initiativ enligt artiklarna 81 eller 82 i fördraget avseende samma avtal, beslut eller samordnade förfarande, utgör det faktum att en myndighet behandlar ärendet ett tillräckligt skäl för de övriga myndigheterna att avbryta sitt förfarande eller avvisa klagomålet. Kommissionen får också avvisa ett klagomål på den grunden att det behandlas av en konkurrensmyndighet i en medlemsstat.

2. När ett klagomål har anhängiggjorts vid en medlemsstats konkurrensmyndighet eller kommissionen avseende ett avtal, beslut eller förfarande som redan har behandlats av en annan konkurrensmyndighet, får klagomålet avvisas.

Artikel 14

Rådgivande kommitté

1. Samråd skall ske med en rådgivande kommitté för kartell- och monopolfrågor innan beslut fattas enligt artiklarna 7, 9, 10, 22 och 23.2.

2. Den rådgivande kommittén skall vara sammansatt av företrädare för medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Varje medlemsstat skall utse en företrädare, som vid förhinder kan ersättas av en annan företrädare.

3. Samrådet kan äga rum vid ett sammanträde som sammankallas och leds av kommissionen och som hålls tidigast fjorton dagar efter det att kallelse har skett. Medlemsstaterna kan godta en kortare kallelsetid än fjorton dagar. Till kallelsen skall kommissionen foga en redogörelse för varje ärende som skall behandlas, med uppgift om de viktigaste handlingarna, och ett preliminärt utkast till beslut. Den rådgivande kommittén kan avge ett yttrande även om några ledamöter eller deras ersättare inte är närvarande.

4. Samrådet kan även äga rum genom skriftligt förfarande. I så fall skall kommissionen fastställa en tidsfrist inom vilken medlemsstaterna skall lämna sina synpunkter. På begäran av en medlemsstat måste kommissionen dock sammankalla ett sammanträde.

5. Yttrandet skall vara skriftligt och bifogas utkastet till beslut. Den rådgivande kommittén får rekommendera att yttrandet offentliggörs. Kommissionen får företa ett sådant offentliggörande. I beslutet att offentliggöra yttrandet skall hänsyn tas till företagets berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas.

6. Kommissionen får, på eget initiativ eller på begäran av en medlemsstat, föra upp ett ärende som behandlas av en medlemsstats konkurrensmyndighet på kommitténs dagordning för diskussion innan det slutliga beslutet fattas.

Artikel 15

Samarbete med nationella domstolar

1. Vid förfaranden där artiklarna 81 eller 82 i fördraget tillämpas får medlemsstaternas domstolar från kommissionen begära upplysningar som den förfogar över eller yttranden i frågor rörande tillämpningen av gemenskapens konkurrensregler.

2. Medlemsstaternas domstolar skall till kommissionen översända kopior av alla avgöranden där artiklarna 81 och 82 i fördraget tillämpats inom en månad från den dag de meddelades.

3. Av hänsyn till det allmänna gemenskapsintresset får kommissionen på eget initiativ lämna skriftliga eller muntliga yttranden till medlemsstaternas domstolar i samband med förfaranden som reser frågor om tillämpningen av artiklarna 81 eller 82 i fördraget. Kommissionen får låta sig företrädas av medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. Dessa får också på eget initiativ lämna skriftliga eller muntliga yttranden till domstolarna i sina respektive medlemsstater.

För detta ändamål får kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter begära att de nationella domstolarna till dem översänder alla nödvändiga handlingar.

Artikel 16

Enhetlig tillämpning av gemenskapens konkurrensrätt

Enligt artikel 10 i fördraget och principen om enhetlig tillämpning av gemenskapsrätten, skall de nationella domstolarna och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter sträva efter att undvika att fatta beslut som strider mot de beslut som kommissionen har fattat.

KAPITEL V

BEFOGENHETER VID UTREDNINGAR

Artikel 17

Utredning av branscher

1. Om inom en bransch utvecklingen av handeln mellan medlemsstater, prisstabilitet eller andra omständigheter tyder på att konkurrensen inom den gemensamma marknaden är begränsad eller snedvriden, får kommissionen företa en allmän utredning och i samband därmed begära att företagen inom denna bransch lämnar upplysningar samt utföra de inspektioner som är nödvändiga för tillämpningen av artiklarna 81 och 82 i fördraget.

Kommissionen får särskilt begära att varje företag och företagsammanslutning inom den berörda branschen informerar den om samtliga avtal, beslut och samordnade förfaranden.

2. Artikel 18–23 skall gälla i tillämpliga delar.

Artikel 18

Begäran om upplysningar

1. Vid fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den begära alla nödvändiga

upplysningar av medlemsstaternas regeringar och konkurrensmyndigheter samt av företag och företagsammanslutningar.

2. I sin begäran om upplysningar skall kommissionen ange den rättsliga grunden för begäran, den tidsfrist inom vilken upplysningarna skall lämnas, syftet med begäran samt de påföljder som föreskrivs i artiklarna 22 och 23 för det fall att oriktiga, ofullständiga eller vilseledande upplysningar lämnas.

3. Skyldiga att lämna de begärda upplysningarna är företagens ägare eller deras företrädare och, när det gäller juridiska personer, bolag och föreningar som inte är juridiska personer, de som är utsedda att företräda dem enligt lag eller stadgar. I behörig ordning befullmäktigade advokater får lämna de begärda upplysningarna på sina huvudmäns vägnar. Huvudmännen förblir fullt ansvariga för att de lämnade upplysningarna är fullständiga, exakta och korrekta.

4. Om ett företag eller en företagsammanslutning inte lämnar de begärda upplysningarna inom den tidsfrist som har fastställts av kommissionen eller lämnar ofullständiga uppgifter, skall kommissionen begära upplysningarna genom beslut. I beslutet skall anges vilka upplysningar som begärs och fastställas en lämplig tidsfrist inom vilken upplysningarna skall lämnas. Kommissionen skall i beslutet ange den påföljd som föreskrivs i artikel 22.1 a samt ange eller förelägga den påföljd som föreskrivs i artikel 23.1 d. I beslutet skall även upplysas om rätten att få beslutet prövat av Europeiska gemenskapens domstol.

Artikel 19

Befogenhet att inhämta redegörelser

Vid fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den höra alla fysiska eller juridiska personer som kan antas geden användbara upplysningar, för att ställa frågor som har samband med föremålet för en utredning och protokoll föra deras svar.

Artikel 20

Kommissionens befogenheter vid inspektioner

1. Vid fullgörandet av de uppgifter som kommissionen tilldelas genom denna förordning får den genomföra alla nödvändiga inspektioner hos företag och företagsammanslutningar.

2. Vid genomförandet av en inspektion har de av kommissionen bemyndigade tjänstemännen befogenhet att

a) bereda sig tillträde till de berörda företagens eller företagsammanslutningarnas lokaler, mark och transportmedel,

- b) bereda sig tillträde till samtliga övriga lokaler, även företagets eller företagssammanslutningarnas ledares, styrelseledamöters, direktörens och andra medarbetares bostäder, om det kan misstänkas att affärshandlingar förvaras där,
- c) granska räkenskaperna och andra affärshandlingar, oavsett i vilken form de föreligger,
- d) göra kopior av eller utdrag ur de granskade handlingarna,
- e) försegla samtliga lokaler eller affärshandlingar under den tid inspektionen pågår,
- f) begära att företaget eller företagssammanslutningens företrädare eller medarbetare lämnar upplysningar som har samband med föremålet för och syftet med inspektionen och protokollföra deras svar.

3. De tjänstemän som av kommissionen har fått i uppdrag att genomföra en inspektion skall utöva sina befogenheter efter uppvisande av en skriftlig fullmakt, som anger föremålet för och syftet med inspektionen samt den påföljd som föreskrivs i artikel 22 för det fall att begärda räkenskaper eller andra affärshandlingar inte läggs fram i fullständigt skick och för det fall att svaren på en begäran enligt punkt 2 i denna artikel är oriktiga, ofullständiga eller vilseledande. Kommissionen skall i god tid före inspektionen underrätta konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras.

4. Företag och företagssammanslutningar är skyldiga att underkasta sig de inspektioner som kommissionen har beslutat om. I beslutet skall anges föremålet för och syftet med inspektionen, fastställas när den skall börja och anges de påföljder som föreskrivs i artiklarna 22 och 23 samt upplysas om rätten att få beslutet prövat av EG-domstolen. Kommissionen skall fatta sådana beslut efter att ha samrått med konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras.

5. Tjänstemännen vid konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras skall, på begäran av den myndigheten eller kommissionen, aktivt bistå kommissionens tjänstemän. De skall för detta ändamål ha de befogenheter som anges i punkt 2.

6. Om de av kommissionen bemyndigade tjänstemännen konstaterar att ett företag motsätter sig en inspektion som har beslutats med stöd av denna artikel, skall den berörda medlemsstaten lämna dem det bistånd, vid behov handräckning, som behövs för att de skall kunna utföra sitt inspektionsuppdrag.

Om nationell rätt kräver beslut av domstol för att handräckning skall kunna användas, kan ett sådant beslut begäras som en säkerhetsåtgärd

7. Om de av kommissionen bemyndigade tjänstemännen vill använda sig av de befogenheter som anges i punkt 2 b, är ett förhandsbeslut av domstol obligatoriskt.

8. Prövningen av lagenligheten hos kommissionens beslut är förbehållen EG-domstolen. Den nationella domstolens prövning skall endast avse huruvida kommissionens beslut är fattat i vederbörlig ordning och att de planerade tvångsåtgärderna varken är godtyckliga eller överdrivna i förhållande till föremålet för inspektionen. Den nationella domstolen får varken pröva nödvändigheten av inspektionen eller kräva att andra upplysningar än de som lämnas i kommissionens beslut läggs fram.

Artikel 21

Utredningar som genomförs av medlemsstaternas konkurrensmyndigheter

1. En medlemsstats konkurrensmyndighet får på sitt territorium företa alla sådana utredningsåtgärder enligt sin nationella rätt i en annan medlemsstats konkurrensmyndighets namn eller på dennas vägnar, som krävs för att konstatera om det föreligger en överträdelse av artikel 81 eller 82 i fördraget. Den skall översända alla insamlade upplysningar till den begärande myndigheten i enlighet med artikel 12 i denna förordning.

2. På begäran av kommissionen skall medlemsstaternas konkurrensmyndigheter genomföra de inspektioner som kommissionen anser nödvändiga enligt artikel 20.1 eller som den har beslutat om enligt artikel 20.4. De tjänstemän hos medlemsstaternas konkurrensmyndigheter som har till uppgift att genomföra inspektionerna skall utöva sina befogenheter efter uppvisande av en skriftlig fullmakt utfärdad av konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras. Fullmakten skall ange föremålet för och syftet med inspektionen.

På begäran av kommissionen eller konkurrensmyndigheten i den medlemsstat inom vars territorium inspektionen skall genomföras, får kommissionens tjänstemän bistå den berörda myndighetens tjänstemän.

KAPITEL VI

PÅFÖLJDER

Artikel 22

Böter

1. Kommissionen får genom beslut ålägga företag eller företagssammanslutningar böter om upp till 1 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning, om de uppsåtligt eller av oaktsamhet

- a) lämnar oriktiga, ofullständiga eller vilseledande uppgifter till svar på en begäran enligt artikel 17 eller artikel 18.1 eller 18.4 eller inte lämnar en uppgift inom den tidsfrist som har fastställts genom beslut enligt artikel 18.4,
- b) vid inspektioner som genomförs enligt artikel 20 eller artikel 21.2 inte lägger fram begärda räkenskaper eller andra affärshandlingar i fullständigt skick eller inte underkastar sig en inspektion som har beslutats enligt artikel 20.4,
- c) ägrar att svara på en fråga som ställts i enlighet med artikel 20.2 f eller svarar på ett oriktigt, ofullständigt eller vilseledande sätt,
- d) har brutit förseglingar som kommissionens bemyndigade tjänstemän anbringat enligt artikel 20.2 e.

2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter om upp till 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning för varje företag som har deltagit i överträdelsen, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

- a) överträder artiklarna 81 eller 82 i fördraget,
- b) åsidosätter ett beslut om interimistiska åtgärder enligt artikel 8 i denna förordning,
- c) inte iakttar ett åtagande som gjorts bindande genom beslut enligt artikel 9 i denna förordning.

3. När bötesbeloppet fastställs skall hänsyn tas både till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått.

4. Om böter enligt denna förordning åläggs en företagssammanslutning och denna inte är solvent, får kommissionen kräva betalning från vart och ett av de företag som var medlemmar i sammanslutningen vid tiden för överträdelsen. Bötesbeloppet för var och en av medlemmarna får inte överstiga 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning för respektive medlem.

5. Beslut som fattats med stöd av punkterna 1 och 2 är inte av straffrättslig karaktär.

Artikel 23

Viten

1. Kommissionen får genom beslut förelägga företag eller företagssammanslutningar viten om upp till 5 % av den genomsnittliga dagsomsättningen under föregående räkenskapsår för

varje dags dröjsmål, räknat från den dag som anges i beslutet, för att tvinga dem att

- a) upphöra med en överträdelse av artiklarna 81 eller 82 i fördraget i enlighet med ett beslut av kommissionen enligt artikel 7 i denna förordning,
- b) iaktta ett beslut om interimistiska åtgärder enligt artikel 8,
- c) iaktta ett åtagande som gjorts bindande genom beslut enligt artikel 9,
- d) lämna fullständiga och riktiga upplysningar i enlighet med kommissionens begäran i beslut enligt artikel 18.4,
- e) underkasta sig en sådan inspektion som kommissionen har beslutat om enligt artikel 20.

2. Om företag eller företagssammanslutningar har fullgjort den skyldighet för vars uppfyllande vitet har förelagts, får kommissionen fastställa det slutliga vitet till ett belopp som är lägre än det som följer av det ursprungliga beslutet. Artikel 22.4 skall gälla i tillämpliga delar.

KAPITEL VII

PRESKRIPTIONSTIDER

Artikel 24

Preskriptionstider för åläggande av påföljder

1. Följande preskriptionstider gäller kommissionens befogenhet enligt artiklarna 22 och 23:

- a) Tre år vid överträdelser av bestämmelser om begäran om upplysningar eller genomförande av inspektioner.
- b) Fem år vid övriga överträdelser.

2. Preskriptionstiden skall räknas från och med den dag då överträdelsen begicks. I fråga om fortsatta eller upprepade överträdelser skall dock tiden räknas från och med den dag då överträdelsen upphörde.

3. Preskriptionstiden i fråga om åläggande av böter eller viten avbryts av åtgärder som vidtas av kommissionen eller av en medlemsstats konkurrensmyndighet i syfte att undersöka eller ingripa mot överträdelsen. Avbrottet i preskriptionstiden gäller från och med den dag då minst ett företag eller en företagssammanslutning som har deltagit i överträdelsen har underrättats om åtgärden. Åtgärder som avbryter preskriptionstiden utgörs särskilt av

- a) skriftliga framställningar om upplysningar som görs av kommissionen eller av en nationell konkurrensmyndighet,

- b) skriftliga fullmakter att genomföra inspektioner som kommissionen eller en nationell konkurrensmyndighet har lämnat sina tjänstemän,
- c) kommissionens eller en nationell konkurrensmyndighets inledande av ett förfarande,
- d) meddelanden om invändningar från kommissionen eller en nationell konkurrensmyndighet.

4. Avbrottet i preskriptionstiden gäller alla företag eller företagssammanslutningar som har deltagit i överträdelsen.

5. Efter varje avbrott börjar preskriptionstiden att löpa på nytt. Preskriptionstiden skall dock löpa ut senast den dag då en period som är lika med den dubbla preskriptionstiden har flutit utan att kommissionen har ålagt böter eller viten. Denna period skall förlängas med den tid under vilken preskriptionstiden tillfälligt har upphört att löpa enligt punkt 6.

6. Preskriptionstiden i fråga om åläggande av böter eller viten skall tillfälligt upphöra att löpa så länge kommissionens beslut är föremål för prövning vid domstolen.

Artikel 25

Preskriptionstiden för verkställande av påföljder

1. En preskriptionstid på fem år gäller för kommissionens befogenhet att verkställa beslut som fattats enligt artiklarna 22 och 23.
2. Preskriptionstiden skall räknas från och med den dag då beslutet vunnit laga kraft.
3. Preskriptionstiden i fråga om verkställande av påföljder avbryts
- a) genom underrättelse om ett beslut om ändring av det ursprungliga bötes- eller vitesbeloppet eller om avslag på en begäran om en sådan ändring,
- b) genom åtgärder som vidtas av kommissionen eller av en medlemsstat på kommissionens begäran för att driva in böter eller viten.
4. Efter varje avbrott börjar preskriptionstiden att löpa på nytt.
5. Preskriptionstiden i fråga om verkställande av påföljder skall tillfälligt upphöra att löpa så länge som
- a) en betalningsfrist har medgetts, eller

- b) indrivningen har skjutits upp enligt ett beslut av EG-domstolen.

KAPITEL VIII

HÖRANDE AV PARTER OCH SEKRETESS

Artikel 26

Hörande av parter, klagande och andra tredje män

1. Innan kommissionen fattar beslut enligt artiklarna 7, 8, 22 och 23.2, skall den lämna de företag och företagssammanslutningar som förfarandet avser tillfälle att yttra sig över dess invändningar. Kommissionen får endast grunda sina beslut på invändningar som de berörda parterna har fått tillfälle att yttra sig över. Klagande skall vara nära knutna till förfarandet.

2. Berörda parTERS rätt till försvar skall iaktas fullt ut under förfarandet. De har rätt att få tillgång till handlingar, med förbehåll för företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas. Detta berättigade intresse får inte hindra att kommissionen röjer och använder upplysningar som är nödvändiga för att bevisa en överträdelse.

Rätten till tillgång till handlingar skall inte omfatta konfidentiell information och interna handlingar hos kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter. I synnerhet skall inte skriftväxling mellan kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter eller mellan de sistnämnda myndigheterna omfattas, och särskilt inte handlingar som upprättats i enlighet med artiklarna 11 och 14.

3. Om kommissionen eller medlemsstaternas konkurrensmyndigheter anser det nödvändigt, får de höra andra fysiska eller juridiska personer. Begäran från sådana personer att få yttra sig skall bifallas, om de kan påvisa ett tillräckligt intresse i saken.

Artikel 27

Sekretess

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 12 och 15, får upplysningar som har inhämtats med stöd av artikel 17–21 endast användas för det ändamål de har inhämtats.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 11, 12, 14, 15 och 26, får kommissionen och medlemsstaternas konkurrensmyndigheter samt dessas tjänstemän och övriga anställda inte röja upplysningar som de har inhämtat eller utbytt med stöd av denna förordning och som är av sådant slag att de omfattas av sekretess.

KAPITEL IX

GRUPPUNDANTAG

Artikel 28

Antagande av gruppundantagsförfordningar

1. I enlighet med artikel 81.3 i fördraget får kommissionen genom förordning förklara artikel 81.1 icke tillämplig på grupper av avtal, beslut av företagssammanslutningar eller samordnade förfaranden, om villkoren i punkt 2–5 i denna artikel är uppfyllda.
2. Gruppundantagsförfordningarna skall innehålla en definition av de grupper av avtal, beslut eller samordnade förfaranden som de är tillämpliga på och särskilt precisera de begränsningar som inte är undantagna och i förekommande fall vilka villkor som skall vara uppfyllda.
3. Gruppundantagsförfordningarna skall vara tidsbegränsade.
4. När kommissionen avser att anta en gruppundantagsförfordning skall den offentliggöra ett utkast till förordning och lämna alla berörda personer tillfälle att framföra sina synpunkter inom den tid som kommissionen fastställer, vilken inte får understiga en månad.
5. Innan kommissionen offentliggör ett utkast till förordning och innan den antar en gruppundantagsförfordning skall den samråda med den rådgivande kommittén för kartell- och monopolfrågor.

Artikel 29

Återkallelse i vissa fall

1. Om kommissionen i ett visst fall, på eget initiativ eller till följd av ett klagomål, konstaterar att ett avtal, beslut eller samordnat förfarande som är undantaget enligt en gruppundantagsförfordning ändå har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3 i fördraget, får den återkalla undantaget enligt förordningen.
2. När ett avtal, beslut eller samordnat förfarande som är undantaget enligt en gruppundantagsförfordning i ett visst fall har verkningar som är oförenliga med artikel 81.3 i fördraget på en medlemsstats territorium, eller på en del av detta, som uppvisar alla kännetecken på en avgränsad geografisk marknad, får konkurrensmyndigheten i denna medlemsstat återkalla undantaget enligt gruppundantagsförfordningen i fråga på det territoriet.

Artikel 30

Förordning om icke-tillämplighet

I en undantagsförfordning som antagits med stöd av artikel 28 får det föreskrivas under vilka förutsättningar vissa typer av gällande avtal, beslut eller samordnade förfaranden på en viss

marknad får uteslutas från förordningens tillämpningsområde. När dessa förutsättningar är uppfyllda får kommissionen konstatera det genom förordning och fastställa en tidsfrist för när den nämnda förordningen skall upphöra att gälla de åsyftade avtalen, besluten eller samordnade förfarandena på marknaden i fråga. Denna tidsfrist skall vara minst sex månader. Artikel 28.4 och 28.5 skall gälla i tillämpliga delar.

KAPITEL X

GENERELLA BESTÄMMELSER

Artikel 31

Offentliggörande av beslut

1. Kommissionen skall offentliggöra de beslut den fattar enligt artiklarna 7–10, 22–23.
2. I offentliggörandet skall anges de berörda parternas namn och huvuddragen i beslutet, inbegripet ålagda påföljder. Därvid skall hänsyn tas till företagens berättigade intresse av att deras affärshemligheter skyddas.

Artikel 32

Domstolens prövning

Domstolen har obegränsad behörighet att pröva beslut genom vilka kommissionen har fastställt böter eller viten; den kan upphäva, sätta ned eller höja ålagda böter eller viten.

Artikel 33

Undantag från tillämpningsområdet

Denna förordning skall inte gälla avtal, beslut och samordnade förfaranden samt missbruk av en dominerande ställning i enlighet med artikel 82 i fördraget på följande områden:

- a) internationell sjötransport av typen "trampfartstjänster",
- b) sjötransport mellan hamnarna i en och samma medlemsstat,
- c) internationell lufttransport mellan gemenskapen och tredje land.

Artikel 34

Tillämpningsföreskrifter

Kommissionen får anta de föreskrifter som behövs för att tillämpa denna förordning. Sådana föreskrifter kan bland annat avse

- a) införandet av en skyldighet att låta registrera vissa typer av avtal,
- b) form, innehåll och närmare bestämmelser om klagomål enligt artikel 7 samt förfarandet för att avvisa klagomål,
- c) närmare bestämmelser om information och samråd enligt artikel 11,
- d) närmare bestämmelser om hörande enligt artikel 26.

KAPITEL XI

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 35

Övergångsbestämmelser

1. Ansökningar till kommissionen enligt artikel 2 i förordning nr 17, anmälningar enligt artiklarna 4 och 5 i förordning nr 17 samt motsvarande ansökningar och anmälningar enligt förordningarna (EEG) nr 1017/68, (EEG) nr 4056/86 och (EEG) nr 3975/87 skall upphöra att gälla från och med den dag då denna förordning skall börja tillämpas.

Beslut enligt artikel 81.3 i fördraget som kommissionen har fattat enligt ovanstående förordningar, skall upphöra att gälla den dag då denna förordning skall börja tillämpas.

2. Förfarandeåtgärder som vidtagits enligt förordning nr 17 och förordningarna (EEG) nr 1017/68, (EEG) nr 4056/86 och (EEG) nr 3975/87 skall behålla sina verkningar i samband med tillämpningen av denna förordning.

Artikel 36

Medlemsstaternas utnämning av konkurrensmyndigheter

Medlemsstaterna skall utnämna konkurrensmyndigheter med behörighet att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget och skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att dessa skall ha befogenhet att tillämpa artiklarna 81 och 82 i fördraget senast den . . .

Artikel 37

Ändring av förordning (EEG) nr 1017/68

Förordning (EEG) nr 1017/68 ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 skall utgå.
2. I artikel 3.1 skall orden "Förbudet enligt artikel 2" ersättas med orden "Förbudet enligt artikel 81.1 i fördraget".

3. Artikel 5–29 skall utgå.

4. I artikel 30 skall punkterna 2 och 3 utgå.

Artikel 38

Ändring av förordning (EEG) nr 2988/74

I förordning (EEG) nr 2988/74 skall följande artikel 7 a införas:

"Artikel 7 a

Undantag från tillämpningsområdet

Denna förordning gäller inte i fråga om åtgärder som vidtas med stöd av rådets förordning (EG) nr . . ./. . . (*).

(*) EGT L . . .".

Artikel 39

Ändring av förordning (EEG) nr 4056/86

Förordning (EEG) nr 4056/86 ändras på följande sätt.

1. Artikel 7 skall ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 skall ersättas av följande text:

"1. Underlåtelse att fullgöra en skyldighet

När de berörda parterna underlåter att fullgöra en skyldighet som enligt artikel 5 är en förutsättning för undantaget i artikel 3, skall kommissionen tillse att dessa överträdelse upphör och kan för detta ändamål, på de villkor som anges i rådets förordning (EG) nr . . ./. . . (*), utfärda rekommendationer till de berörda parterna, om de berörda parterna inte följer dessa rekommendationer och beroende på hur allvarlig den aktuella överträdelsen är, fatta ett beslut som antingen förbjuder dem från eller anmodar dem att vidta vissa åtgärder eller återkallar gruppundantaget för dem.

(*) EGT L . . ."

b) Punkt 2 skall ändras på följande sätt:

i) i punkt a skall orden "på de villkor som anges i avsnitt II" ersättas med orden "på de villkor som anges i förordning (EG) nr . . ./. . .",

- ii) i punkt c i) andra stycket skall andra meningen ersättas med följande text:

"Kommissionen kan samtidigt besluta om den godtar de åtaganden som lämnats av de berörda företagen, för att bland annat ge företag som inte är medlemmar i konferensen tillträde till marknaden, på de villkor som anges i artikel 9 i förordning (EG) nr .../...".

2. I artikel 8 skall punkt 1 utgå.
3. Artikel 9 skall ändras på följande sätt:
  - a) I punkt 1 skall orden "den rådgivande kommitté som avses i artikel 15" ersättas med orden "den rådgivande kommitté som avses i artikel 14 i förordning (EG) nr .../...".
  - b) I punkt 2 skall orden "den rådgivande kommitté som avses i artikel 15" ersättas med orden "den rådgivande kommitté som avses i artikel 14 i förordning (EG) nr .../...".
4. Artikel 10–25 skall utgå.
5. I artikel 26 skall orden "form, innehåll och övriga bestämmelser beträffande de klagomål som avses i artikel 10, ansökningar enligt artikel 12 och förhör enligt artikel 23.1 och 23.2" utgå.

Artikel 40

Ändring av förordning (EEG) nr 3975/87

Artikel 3–19 i förordning (EEG) nr 3975/87 skall utgå.

Artikel 41

Upphävande

Förordningarna nr 17, nr 141, nr 19/65/EEG, (EEG) nr 2821/71, (EEG) nr 3976/87, (EEG) nr 1534/91 och (EEG) nr 479/92 skall upphävas.

En hänvisning till de upphävda förordningarna skall förstås som en hänvisning till denna förordning.

Artikel 42

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Den är tillämplig från och med den ...

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.